No. 275. 1835

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 19 November.

XVIII NOVEMBER.

Als het gevaar geweken is, en welvaart en rust een tijdperk van rampspoed is opgevolgd; dan wordt het zoo ligt vergeten, wat er in vorige dagen te doorgestaan; wat al bange stonden er zijn doorgewaakt; wat al inspanning van kracht, wat al sterkte van geest en geloof aan Gods Vaderlijke verzorging er gevorderd werd, eer het juk der slavernij ten einde toe getorscht was en ter bekwamer ure werd afgeworpen, om langs dien weg, den eenigen eervollen weg voor een vrijheidlievend volk, de door overmagt verlorene onafhankelijkheid te herkrijgen. Maar juist daarom, omdat voorspoed en het genot van rust en vrede zoo spoedig geledene rampen doen vergeten; juist daarom, dat de uitredding uit den nood minder levendig voor den geest wordt, omdat de gevaren als het ware schijnen te verkleinen door lengte van tijd; is het noodzakelijk, om op bepaalde tijden aan een vroeger tijdperk te herinneren, en het levend geslacht op te wekken tot dankbaarheid jegens het Opperwezen, voor verbeurden zegen, en onverdiende hulp en bijstand en genadige afwending van die gevaren, welke het meest dreigend en tegelijk het meest verpletterend voor onze zich lotworstelende onafhankelijkheid schenen te zijn. Zoo dikwijls dan de XVIII Novemberdag aanbreekt, dan moet het welkom zijn, daaraan herinnerd te worden; dan moet het welkom zijn, zich op nieuw te hooren voorstellen, wat ons Vaderland al geleden heeft, sedert onzalige staatskrakeelen den Staat hadden gescheurd, burgers tegen burgers hadden gewapend, en allengskens de slavernij hadden voorbereid, waarvan wij ook, onder het Fransche juk gebogen, de vernedering en de schrikkelijke gevolgen zouden ondervinden. Dat denken van al dien ramp en rouw, zal dan de oplossing geven van het vraagstuk, hoe op eens alle twisten waren bijgelegd en vergeten, hoe aller gemoederen waren gesteend tot één doel, hoe aller zedelijke en ligchamelijke krachten en vermogens werden veil gegeven en aangewend, om het groote werk, de afwerping van het Fransche juk, aan te vangen en te voltooijen; en hoe alles zich vereenigde, om, in het stamhuis van Oranje een onbepaald vertrouwen stellende, aan hetzelve het toekomstig lot, de welvaart en de vrijheid dezer landen aan te bevelen en ter bevordering en bewaring op te dragen. Dan ook zullen tevens allen die toen geleefd hebben, en die nog doordrongen zijn van het besef, aan welke onnoemelijke gevaren die toen bijna roekeloos te noemen onderneming was blootgesteld, volmondig en met een getroffen hart en met dankbaren zin erkennen, dat God groote daden aan Nederland gedaan heeft; en het dierbaar erf onzer Vaderen aan ons gekastijd en als herboren geslacht hergeven heeft, om het op nieuw met zijne zegeningen te overladen. Dit toen door het nog levende geslacht zoo luisterrijk gegeven voorbeeld, moet niet verloren gaan voor tijdgenoot en nageslacht; neen, men kan niet genoeg aan het opkomend geslacht daarvan verhalen; men kan niet genoeg wijzen op dien bangen tijd, om op de regtmatige uitredding uit den nood, onder Hooger Opzigt, zoo gelukkig verkregen. De waarheid van der Ouderen spreuke: EENDRAGT MAAKT MAGT, werd er op nieuw door bewezen; en alsof het noodig kon zijn het te herinneren, ook diezelfde Ouderen pleegden dankbaar daarvoor op te zien naar den Hoogen, en schreven niet zich zelven, maar God daarvan de eere toe.

Dat verdient navolging; en die navolging moet aangepredikt, die prijzenswaardige zucht tot navolging van een dergelijk bestaan moet bij de jeugd opgewekt en ingescherpt worden. — GOD, HET VADERLAND EN ORANJE dat moet eene onafscheidelijke leus zijn en blijven voor elken Nederlander.

Doch het moet op heden niet onopgemerkt worden, dat het voorbeeld niet te vergeefs gegeven is; in 1830 en 1831 heeft de Natie getoond, dat het gevoel van wat het zegt onafhankelijk te zijn, leeft in het hart der Nederlanders, en dat, even als in 1813 en 1815, geen offer te zwaar valt, waar het de eer en de onafhankelijkheid der Natie geldt. — Had men niet in 1813 getoond prijs te stellen, op een zoo kostbaar goed, de kennis der waarde van dien schat zoude nutteloos in 1830 dan zoodanig geweest zijn, dat zij dier uitwerkselen toen te weeg brengen, als waarvan de laatste nooit met verdubbeling gewagen kan.

Dus XVIII November is dan een dag van regtmatige hoogachting; het zij ook een dag van nederige en dankbare erkentenis voor den verlangden zegen des Allerhoogsten op de edele pogingen der Natie tot herkrijging van haar bestaan en het herstel harer eere. Dubbel welkom moet echter die dag zijn voor ons allen, omdat hij ons tegelijk herinnert aan den geboortedag onzer geëerbiedigde en geliefde Koningin, dat toonbeeld van echt Nederlandsche deugden; voor wie weldadigheid, in gemeenschap met de liefde harer hooge betrekkingen en met de haar bewonderende Natie, den voortduur der meeste zegeningen van den Alzegenaar afsmeeken. Leve zij nog lange tot blijdschap van al wat haar lief en dierbaar is, en tot vreugde van alle onze landgenooten, als de sier der Nederlandsche vrouwen; en de viering van den XVIII November blijve nog eene reeks van jaren het vereenigde herinneringfeest van het blijde geboorte-uur, van haar voor ons land zoo weldadig geworden leven en van het onvergetelijk verlowingsuur van het herboren Nederland!

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BRUSSEL. — De belgische vertegenwoordigers hebben gisteren het ontwerp der posterijen betreffende aangenomen, en daarop de discussie over het ontwerp op de loterijen aangevangen.

— Uit Luik wordt gemeld, dat in den raad der stedelijke regering een voorstel was gedaan, om bij het bewind op de spoedige organisatie van de hoogeschool aldaar aan te dringen, daar dezelve anders geheel dreigde te niet te gaan. Reeds hadden vele jonge lieden, die begerig waren hunne studien voort te zetten, zich naar Brussel begeven om er de cursussen van de vrije universiteit bij te wonen. Een dergelijk bericht werd onlangs uit Gent van wegens der hoogeschool aldaar gemeld.

— Te Antwerpen waren heden (17 *November*) genoteerd: Belg. 101; O. Metall. 102 ⅛; Sp. Leening 1834, 50 ⅝ 51 ⅛; Uitgest. van 1834, 24 ½; Pass. 1834, 15 ⅜; Perpet. uitgest. 17 ⅝ ¾; Nap. rent. 92 ½; Sicil. 93; Rom. L. 101 ½; Id. te Antw. 1834, 98 ¼; Graz. 86 ¾.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den November.

De berigten van de Spaansche grenzen leveren heden weinig belangrijks. Volgens het *Journal de Paris* zoude de bezetting van Pampeluna den 9den dezer eenen uitval hebben gedaan, en bij die gelegenheid een vijftigtal karlisten zijn gedood of gevangen genomen. Men maakt overigens alhier van dezen stilstand gebruik, om de zaak van don *Carlos* in een zeer ongunstig daglicht te plaatsen, zeggende dat het hem zoowel aan geld als aan wapenen en krijgsbehoeften ontbreekt, en dat zijne partij door zoo vele vergeefsche pogingen geheel is ontmoedigd.

Daarentegen melden *de Sentinelle de Bayonne* en het *Mémorial des Pyrenées*, dat de hoofdmagt der Karlisten de grenzen is genaderd; en aldaar onderscheidene plaatsen heeft bezet. Men wil dat deze beweging onder anderen ten doel heeft, om zich van het bruggehoofd over de Bidassoa, dat nog altijd door een zeekreek Christinos wordt verdedigd, met geweld meester te maken. Don *Carlos*, die te Irun wordt verwacht, zou daarom groot gevolg hebben. Intusschen worden zijne troepen en hunne tegenwoordige standplaatsen rijkelijk van al het noodige en onder anderen van winterkleeding voorzien. De leveranciers zijn vooruit betaald, en het schijnt men ruim van geld is voorzien. Op den 5den dezer moest [illegible] gelijk, gelijk eroegst is gemeld, een gevecht hebben plaats gehad, hetwelk echter niets belangrijks heeft opgeleverd. Eene kolonne Christinos, omtrent 7000 man sterk, trok van Vittoria den weg van Irlosa in, doch werd al spoedig aan alle zijden door den vijand aangevallen, die haar dus genoodzaakt terug te keeren, zonder dat zulks der partijen eenig wezenlijk voordeel had behaald. Men wil dat Cabrera den 6den dezer Vittoria heeft verlaten, en zich met een [illegible] naar Miranda de Ebro begeven. Men maakt [illegible] de Christinos geen kans ziet in Navarre door te dringen, en dit vermoeden wordt bevestigd, dat de voorraad [illegible]

delen, die ten hunnen behoeve te Ainhoa, op Fransch grondgebied werd bijeengebragt, naar Bayonne is terug gevoerd.

Van de vereeniging der Engelsche hulptroepen met de hoofdmagt der Christinos, is nog geen officieel berigt ontvangen.

Men wil dat de Russische gezant zich dezer dagen ten ernstigste beklaagd heeft over de artikelen, door het *Journal des Débats* ten aanzien van zijnen Souverein opgenomen. De *Quotidienne* meent dat het bestuur zich in groote verlegenheid bevindt, en dat zich te verontschuldigen van genoemd dagblad zoude hebben, dat het zich geheel onafhankelijk verklaarde, en alles invloed op het ministerie op zijne bedenkt ontkende. Men verwachtte die verklaring heden te lezen, doch in de plaats van dien vond men andermaal een zeer uitvoerig artikel, dat ten doel heeft te betoogen, dat Keizer *Nicolaas* door den vernieuwden uitval tegen het stedelijk bestuur van Warschau, niet alleen zich als despoot heeft doen kennen, maar daarenboven hetzij van zijne onkunde, hetzij van zijne verachting voor de traktaten, die de Poolsche nationaliteit hebben gewaarborgd, en waarop de staatkundige betrekkingen van geheel Europa zijn gebouwd, deed blijken. Eenige onafhankelijke dagbladen trachten de verbittering, die door dit geschrift mogt ontstaan, nog verder te drijven, door te beweren, dat het *Journal des Débats* in de toespraak van den Keizer eene zinsnede heeft achtergelaten, die voor het Fransch gouvernement hoogst beleedigend was, en hoofdzakelijk inhield dat men de staatbande van het Parijsch kabinet ten aanzien van buitenlandsche woelingen niet te doorgronden, en haar oogmark zoude doen missen. Andere dagbladen, b. v. *de National*, erkennen, dat de taal die men den keizer in den mond legt veel meer van openhartigheid, dan van ontevredenheid getuigt, en vinden het geenszins bevreemdend, dat een vorst, die zich niet om alle de vormen der zoogenaamde beschaving behoeft te bekommeren, zonder omwegen zijne meening van zijne onderdanen openbaart. — De bezadigden twijfelen nog immer aan de echtheid van het verhaal.

— Van Toulon schrijft men, dat aldaar onderscheidene oorlogsvaartuigen worden uitgerust. Volgens sommigen zou die maatregel met het verschil over de Amerikaansche schadevergoeding, volgens anderen met de Russische staatkunde, in verband staan.

— De hertog *van Orleans* werd den 10den dezer te Algiers verwacht en zou aldaar eenige dagen vertoeven, om vervolgens naar Oran te vertrekken, waar intusschen de troepen, die tot de expeditie tegen *Abd-el-Kader* bestemd zijn, zullen bijeenkomen. De toebereidselen tot dien togt werden met den meesten ijver voortgezet.

— Gisteren waren ter beurze genoteerd: 5 pCt. k. 108,60; op tijd 108,65; 3 pCt. kont. 81,25; op tijd 81,45; Nap. renten k. 99,50; op tijd 99,75; Sp. *Guebhard*, 38¼; Perpet. 38¼; 3 pCt. 23; Certes 38¼; Id. Coup. 23; Uitgest. 15½; N. Leening 46⅞. — Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, den 18den November.

Op heden wordt alhier de verjaardag van H. M. onze geliefde Koningin en die der gezegende omwenteling van 1813 gevierd met het uitsteken van vlaggen en het houden eener groote parade van het garnizoen.

— Uit 's Hage meldt men, dat er ter gelegenheid van den verjaardag Hr. M. heden middag op het Paleis een groot diner van 80 couverts gegeven wordt. — Eergisteren avond was er thee en souper bij HH. KK. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruissen, waarbij HH. MM. en de verdere leden van het Koninklijk Gezin tegenwoordig geweest zijn.

— Volgens nadere berigten omtrent de nieuwe schikkingen, met betrekking de standplaats van het leger, blijft het hoofdkwartier der 1ste divisie, onder bevel van den luitenant-generaal *van Geen*, in onze vesting, en zal dat der 1ste brigade van dezelfde divisie, onder den generaal-majoor *Schuurman*, van Tilburg herwaarts komen, en dat der tweede brigade, onder den generaal-majoor *de Kanduge* van Prinsenhage naar Bergen-op-Zoom worden verlegd; het hoofdkwartier der 4de divisie, onder bevel van den hertog *van Saxen-Weimar* komt te Nijmegen; de 1ste brigade dier divisie, generaal-majoor *Destombe*, te 's Bosch; de 2de brigade, kolonel *van Oudet*, te Nijmegen; het hoofdkwartier der 3de divisie, onder den luitenant-generaal *Meijer*, te Utrecht; de 1ste brigade, generaal-majoor *Stuckler*, te Utrecht; 2de brigade, te 's Bosch. — Het algemeen hoofdkwartier gaat, gelijk reeds gemeld is, met den 1sten der volgende maand naar 's Bosch.

— Van Utrecht zijn den 16den, van de depôts der 9de en 10de afdeelingen aldaar gevestigd, twee detachementen, omtrent 150 man sterk, naar de reserve bataljons dier afdeelingen te Sluis en Lille gestationneerd, vertrokken.

— Uit Middelburg schrijft men van 16 dezer: Heden zijn van Vlissingen naar Rotterdam vertrokken, om vervolgens op de te Amsterdam garnizoen houdende veld-bataljons te worden geëmbarqueerd, 39 man van het binnen die vesting in garnizoen zijnde reserve-bataljon der 13de afdeeling infanterie, onder geleide van den 2den luitenant *Crommelin*; mitsgaders 60 man van het mede aldaar in garnizoen zijnde reserve-bataljon der 15de afdeeling infanterie, onder geleide van den 2den luitenant *de Kat*; om langs de militaire route van Noord-Braband over Valkenswaard naar de vesting Maastricht te marcheren.

— Eenige officieren van de Zeeuwsche schutterij, welke alnog op het volle traktement in dienst waren, in de garnizoenen van Middelburg en Vlissingen, zijn met onbepaald verlof gezonden.

In het 4de en 5de district der provincie Zeeland hebben onder de troepen eenige kantonnements-veranderingen plaats gehad. — De werkzaamheden aan de forten en vestingwerken zijn door de vroeg invallende vorst geheel gestaakt. Dit onverwachte vriesweder heeft ook landbouwers in gemelde provincie aanmerkelijke schade toegebragt, door het bevriezen van eenen aanzienlijken voorraad winteraardappelen.

— Uit Keulen wordt gemeld, dat, ten gevolge van het vroeg invallen des winters, de vaartuigen der Rhijnsche stoombaat-maatschappij hunne vaart gestaakt en zich naar Ruhrort begeven hebben, om aldaar te overwinteren.

— Te Riga was den 5den dezer de vorst tot op 10 graden *Reaumur* gestegen en de Duna met ijs bezet.

— Uit Orenburg wordt geschreven, dat de ruilhandel met de Aziatische grensvolken in den afgeloopen zomer bijzonder levendig is geweest.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15den November.

De oostenrijksche gezant aan het Petersburger hof, graaf *von Ficquelmont*, is volgens berigt uit Petersburg, aldaar uit Berlijn aangekomen.

— De vorstelijke huwelijken, die tijdens het kamp van Kalisch door sommigen werden beraamd, beginnen langzamerhand te vervallen, onder anderen dat tusschen eene grootvorstin van Rusland en Prins *Adalbert* van Pruissen, die dan Koning van Polen zou geworden zijn.

— Z. H. de hertog *van Nassau* heeft van Z. M. den Keizer aller Russen een vierspan fraaije russische paarden ten geschenke ontvangen, als eene gedachtenis van hunne ontmoeting te Kalisch.

— Berigten uit Hanover melden, dat aldaar een Koninklijk rescript is bekend gemaakt, waarbij Z. M. zijne goedkeuring te kennen geeft over de maatregelen, door de burgerlijke en militaire overheden, bij de jongste onlusten aldaar, tot herstelling der rust genomen.

— De tweede kamer der staten van het groothertogdom Hessen heeft thans de voordragt der regering, om de kanallenie des lands ingevolge besluit van de Duitsche bondsvergadering, te vermeerderen, met 12 tegen 18 stemmen aangenomen.

— Dezer dagen is het nieuw opgerigte Benedictijner-klooster te Augsburg ingewijd geworden. Z. M. de Koning van Beijeren heeft uit zijne bijzondere fondsen aan dit klooster eene gift van 46,000 fl. geschonken, en voorts nog eene gift van 10,000 fl. voor eene kostschool bij dit klooster, toegezegd.

— Uit München wordt gemeld, dat de, voor het aanleggen van het kanaal tot verbinding van den Donau met den Main, vereischte sommen bij inschrijving bereids voltallig zijn gekomen, en er alsnu tegen het volgend voorjaar aan dit gewigtig werk zou worden begonnen. Men berekent dat het kanaal over zes jaren bevaarbaar zou zijn.

— Het gouvernement van Bern heeft aan de verschillende kantons rekenschap gegeven van de tot onderhoud der Polen besteede gelden. Bern heeft betaald 37,363 livres, Genève 2400, St. Gall 2000, de leden van den grooten raad van dit laatste kanton 568, Zurich 3000, Tessin 381, Waadland 5606, Lucern 1577, het Poolsche centraal comité 4681; totaal der uitgaven 57,574 livres.

De groote raad van Lucern is den 26 der vorige maand vergaderd geweest. Het eerste wat aan deszelfs beraadslagingen onderworpen werd, was een ontwerp van crimineel wetboek, dat door den bekenden *Pfyffer* opgesteld is; het ontwerp is, naar eene commissie verzonden. Ook heeft de groote raad het voorstel van een van deszelfs leden verworpen, ten doel hebbende, om de toelating in het kanton Lucern te weigeren van oppositiebladen, welke in landen gedrukt worden, alwaar geene waarborgen op de drukpers bestaan.

— Uit Freiburg wordt gemeld dat het aantal kweekelingen in het pensionaat der jesuiten aldaar steeds toeneemt; behalve het aantal van 350 jonge lieden die zich op hetzelve bevinden, waren nog wel een honderdtal uit hoofde van plaatsgebrek afgewezen. Bijzonder was de toeloop uit Beijeren groot.

— Volgens berigten uit Weenen van den 9den november, liepen aldaar geruchten van op handen zijnde veranderingen onder hooge hof- en staatsambtenaren.

— Te Bucharest wilde men weten dat vorst *Milasch*, in eene conferentie met den oostenrijkschen internuncius te Konstantinopel, den baron *von Sturmer*, denzelven zijn voornemen had te kennen

gegeven, van in de maand januarij, een bezoek te Weenen af te leggen, om Keizer *Ferdinand* met zijne troonsbestijging geluk te wenschen.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van 22 October waren aldaar weder officiele tijdingen uit het hoofdkwartier in Klein-Azie tot den 15den aangekomen. Dezelve hielden in, dat *Reschid*-pacha, ingevolge de ontvangen bevelen, zijn hoofdkwartier van Karpout naar Diarbekir verplaatst had, en de weerbare bevolking der steden Karpout, Mardin en Diarbekir op de Europesche wijze organiseerde. Zijne ongeregelde troepen hielden zich bezig met het ten onderbrengen der roofzuchtige horden, die zich in het gebergte hadden teruggetrokken. Het leger van *Reschid*-pacha werd thans op 80,000 man begroot, en men beweerde dat ook de in Albanie beschikbaar gewordene geregelde troepen bevel hadden ontvangen, om naar Azie te trekken.

Berigten uit Bairut, in Syrie, van 14 October, melden dat de Drusen zich geheel en al onderworpen hadden, en dat de zoon van *Emir-Beschir*, *Halil*-bey, die hen tot den opstand tegen *Ibrahim*-pacha aangezet had, naar het Turksche leger gevlugt was. *Ibrahim* zelf begaf zich naar Alexandrie, maar zou binnen ses weken naar Syrie terugkeeren.

Te Smyrna zijn berigten uit Alexandrie tot 24 September ontvangen, volgens welke de Egyptische vloot, die uit Syrie troepen had moeten afhalen ter versterking van het Egyptische leger in Arabie, den 21sten te Alexandrie teruggekomen was, zonder dat zich een enkel man krijgsvolk aan boord bevond, alzoo *Ibrahim* toen geene troepen kon ontberen ten gevolge van den opstand der Drusen. De onderkoning, die daarover zeer misnoegd was, had terstond de laatste nog aanwezige troepen naar Arabie doen opbreken. — De graanoogst was in Egypte schier geheel mislukt en ten gevolge daarvan de uitvoer van koren verboden.

— Te Weenen waren den 9den november genoteerd: Metall. 102; 4 pCt. 100; Bankactien 1388.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Men weet, dat tot de grieven behoord heeft, door de *Belgen* tegen het bestuur van Koning Willem aangevoerd, het aanstellen van sommige Duitsche Hoogleeraren aan Belgische Universiteiten. Men vernoemt thans — en met verwondering zou men het vernemen, zoo niet de nietigheid van zoo vele andere vermeende grieven reeds lang gebleken was — dat de Hoogleeraar in de Regten te *Bonn*, Eenr. Warnkoenig, door het Belgisch Bestuur is aangezocht, voor de leerstoel in de Regten aan de Hooge School van *Luik* of *Gend*. Men denkt echter, dat deze verdienstelijke Regtsgeleerde voor die heroeping bedanken zal. — Sedert de Geschiedschrijver von Raumer het Vorstengeslacht der *Hohenstauffen* in deszelfs daden en lotgevallen aan het lezend publiek heeft doen kennen, putten de Duitsche Schrijvers bij voorkeur daaruit de onderwerpen hunner romans, verhalen en dramatische voortbrengselen, zoo in dichtmaat als in prosa. De dichter Grabbe heeft reeds met twee stukken een cyclus van treurspelen over het huis der *Hohenstauffen* geopend; en nu heeft de bekende Pruissische tooneelschrijver Raupach zich bondels aangekondigd van Hohenstauffensche tooneelstukken.

Turkije. — In de Turksche Staatscourant is, bij gelegenheid dat de Sultan onlangs de, voor 400 leerlingen ingerigte, militaire school heeft bezocht, van het onderwijs in dezelve gegeven, de volgende schets medegedeeld. De geheele inrigting is verdeeld in acht klassen. In de eerste klasse leeren de aankomelingen met de vingers in het zand letters maken, cirkels beschrijven en spellen; in de 2de, 3de, 4de en 5de wordt onderrigt gegeven in het lezen en schrijven en in de leerstellingen van den Islam. Aan de zesde klasse worden de *Taalimname* en *Kanunname*, of de Exercitie-reglementen en Krijgsartikelen uitgelegd. In de 7de en 8ste worden eerst Spraakkunst, Stijl en Wiskunde onderwezen. Als deze cursus van militair lager-onderwijs is afgeloopen, worden de bekwaamsten toegelaten tot het hooger onderwijs, waar hun de hoogere deelen der Wiskunde, Werktuig-, Natuur- Aardrijkskunde enz. de Arabische, Perzische en Fransche talen, de Versterkings-kunst, onderscheidene Wapenoefeningen te voet en te paard, en andere kundigheden worden medegedeeld. Vijf malen daags moeten zij het voorgeschreven gebed doen.

Frankrijk. — De vervaardiger der muzijk van de Opera *la Juive*, Halevy, en de voormalige Redacteur der *Revue de Paris*, Amédée Pichot, Schrijver van onderscheidene letterkundige werken, zijn tot Ridders van het legioen van eer benoemd. — De Reiziger Texier gaat voort met in *Klein-Azië* oudheidkundige ontdekkingen te doen. Zoo heeft hij de steden *Jassus*, *Bargylia* en inzonderheid *Perga* in het oude *Pamphylië* teruggevonden; en van dezelve zulke aanmerkelijke puinhoopen, dat men, althans in laatstgenoemde stad, nog door straten en tusschen geheele gebouwen, waaronder een groote en zijn geheel bewaarde, schouwburg, heenwandelt, en alleen door de heerschappij, welke de groeikracht van het plantenrijk, in en op en tusschen deze bouwwerken verkregen heeft, zich herinnert, dat men de overblijfselen aanschouwe eener grootheid, van voor bijna 20 eeuwen.

Griekenland. — Er bevinden zich te *Athene*, digt bij de *Pnyx*, de grondslagen van een aloud gebouw, waarvan men tot hiertoe niet wist, tot welken tempel zij behoord hadden; maar bij dezelve was eene gladde rotshelling, waar langs men dagelijks vrouwen zag nederglijden, uit het algemeen in den omtrek verspreid volksgeloof, dat de nederglijding van deze rots aan zwangere vrouwen eene voorspoedige verlossing verzekerde. Men kende den oorsprong van deze bijgeloovige overlevering niet. Doch, niet lang geleden, ontdekte Vorst Maurocordato op een gedeelte van het oude metselwerk een opschrift. Nu werden er opgravingen gedaan, en uit de gevondene overblijfsels van den voormaligen tempel bleek het, dat dezelve was toegewijd geweest aan *Elithya*, de *Juno Lucina* der *Grieken*, de Godin der Kraamvrouwen: zoodat het gemelde volksgeloof blijkbaar eene overlevering is uit de heidensche oudheid. Op gelijke wijze is er te *Athene* eene vervallene Kolom, waar lijders aan de koorts genezing komen zoeken, zeggende, dat hier de Kerk van een' Heilige heeft geataan, wiens voorbidding de koorts doet verdwijnen. De waarheid, gestaafd door Opschriften daar ter plaatse gevonden, is, dat deze kolom behoord heeft tot de graftombe van een, in zijnen tijd, algemeen geachten en beroemden Geneesheer. Ook hier derhalve heeft eene oude overlevering stand gehouden, welke slechts eigenaardig gewijzigd is.

Engeland. — In eene Vergadering van het Geologisch Genootschap te *Londen* op den 4 dezer gehouden, heeft Dr. Buckland eene verhandeling gelezen over de overblijfsels van vier, thans niet meer bestaande, soorten van vischen gevonden in den omtrek van *Oxford*. Reeds sedert zes jaren was hij in het bezit van dezelve, maar een onlangs gedaan bezoek van het rijke museum te *Leiden* had Dr. Buckland overtuigd, dat deze vischen behoord hebben tot het geslacht *Chimaera*.

Nederlanden. — Het getal studenten aan de Groningsche Hoogeschool bedraagt thans 265, namelijk 49 in de geneeskunde, 31 in de wis- en natuurkunde, 12 in de bespiegelende wijsbegeerte en letteren, 79 in de godgeleerdheid, 53 in de regten, 8 toekomende regtsgeleerden en 33 toekomende godgeleerden. — Het getal studenten aan het Atheneum te *Deventer* beloopt tegenwoordig 23, te weten 16 in de regten, 3 in de godgeleerdheid, 3 in de letteren en een in de medicijnen.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

De *Times* maakte onlangs een staat van de verschillende ondernemingen der tegenwoordig in Groot-Britannie aangevangen ijzeren wegen bekend. Deze verschillende ondernemingen, ten getale van 23, vereischen te zamen een kapitaal van 23,300,000 ponden sterling. De speculatie wordt bij deze ondernemingen zoo groot, dat de belanghebbende partijen vroeg of laat met groote verliezen worden bedreigd. Dagelijks kondigt men de zamenstelling of de vestiging van nieuwe, met dat oogmerk opgerigte, maatschappijen aan, en het is opmerkelijk, dat over het algemeen de aanvragen drie en viermalen het getal te plaatsen actien overtreft. Verscheidene, in het vorig jaar gestaakte ontwerpen, bij gebreke aan fondsen, worden thans met ijver opgevat, en de aandeelen worden met zoo veel gretigheid gezocht als van eenige andere, op goede gronden steunende onderneming. De aandeelen van alle de maatschappijen staan tegenwoordig bijna alle op *part*; en het gevolg hiervan zal zijn, dat wanneer dezelve boven het bedrag zullen komen, de aandeelen achtervolgens uit de handen van de rijke inschrijvers in die van den speculateur zullen overgaan, die, alleen in de hoop van eenen nog hooger klimmenden stand van dit nieuw effect, dezelve aankoopt, zonder zich in het minst te bekreunen over de stortingen welke nu of later tot een einde brenging van de onderneming mogten noodig zijn. Eene geheele omkeering in dezen nieuwen speculatie-geest schijnt velen, wanneer het dan ook moge geschieden, onvermijdelijk toe, hoezeer het nog zeer moeijelijk is het tijdstip er van te bepalen. Het genoegen, zegt *the Courier*, hetwelk de vermenigvuldiging der gemeenschap door ijzeren spoorwegen op alle punten, ons verschaft, zou ons zeer doen betreuren het ongeval, hetwelk zou kunnen strekken om deze ondernemingen in een ongunstig daglicht te stellen, of om de speculateurs groote verliezen te doen lijden. Wij heijveren ons derhalve het publiek opletlend te maken op de in het werk gesteld wordende kunstgrepen, om den prijs der aandeelen te dwingen. Er bestaat alle reden om te gelooven, dat wanneer de aangevangene ondernemingen aan derzelver einde zullen zijn, eene niet onaanzienlijke winst aan hen, die de aandeelen à pari genomen hebben, zal ten deele vallen. Maar men moet geene buitengewone uitkomsten verwachten. De ijzeren weg van Manchester naar Liverpool is voorzeker de voordeeligste van het geheele rijk en intusschen heeft deze nooit meer dan 9 ten honderd jaarlijks, aan de eerste aandeelhouders opgebragt. De sedert deze eerste proeve uitgevonden verbeteringen zijn geenszins van zoodanigen aard, dat men groote verandering zou kunnen verwachten; wanneer de ijzeren weg van Liverpool naar Manchester jaarlijks 9 ten honderd opbrengt, moet men er niet op rekenen, dat eenige andere weg zelfs de helft zal opleveren. Dit is dan ook het ware cijfer, hetwelk den grondslag van alle de berekeningen der speculateurs moet uitmaken; elke andere berekening is overdreven. Wat de plotselinge rijzing der aandeelen aangaat, de oorzaak daarvan is zeer eenvoudig; er ontbreken in Engeland geene rijke speculateurs, die altijd genegen zijn om aandeelen te nemen, in de hoop dezelve met winst af te zetten. Het is geenszins de onderneming welke hen doet inschrijven; het is alleen de spoedige verkrijging van een bijna zeker voordeel, hetwelk hen streelt. Het is eene soort van hazardspel, hetwelk lief hebbers vindt; maar wanneer de voordeelen door de kapitalisten zijn behaald, dan moeten zij wel iemand om den tuin geleid hebben. Hetgeen in dusdanige zaken het meest is te bejammeren, is, dat wanneer het nabije door de woede van dusdanige speculatien wordt weggesleept, er geene ondernemingen zijn, hoe dwaas zij ook mogten wezen, welke niet dezelver slagtoffers te weeg brengt; en dikwerf verrijken zich ingenieurs en procureurs, die behendige speculateurs zijn, ten koste van de op gord vertrouwen afgaande inschrijvers. Wij vreezen echter niet, dat de woede der ijzeren spoorwegen ooit dergelijke droevige en nadeelige gevolgen zal naar zich slepen. Verschei-

dene ontwerpen eindigen met het prospectus en het storten van 3 of 5 ponden sterling, ten behoeve der ondernemers."

'Een nieuw dikwerf af te schieten geweer. — Een Geestelijke uit het Iersche graafschap Tipperary leverde op de Tentoonstelling van voortbrengselen van nijverheid, welke de *Royal Dublin Society* in het jaar 1834 gaf, een geweer, dat in 25 tot 30 secunden 7 maal afgeschoten kan worden. De kruidpan des geweers bestaat hiertoe uit 7 kamers; zij laat zich omdraaijen, en de omdraaijing, door welke de kamer telken male in behoorlijke stelling gebragt wordt, geschiedt door het optrekken of spannen van den haan, zonder eenige verdere moeite. De uitvinder houdt zich onledig met het toepassen der gronden zijner uitvinding op stukken geschut.

Kosten van een' Appelboom in Oost-Indie. — De Heer ROYLE zegt in zijne heerlijke *Illustrations of the Himalayan Mountains*, dat men bevonden heeft, dat de appelboom in de Zuidelijke deelen van Indie, namelijk bij Bangalore en Tirhert voortreffelijk gedijt, en dat hij ook in de Noordelijke provincien vruchten draagt, welke bij hare kleinheid evenwel van uitstekende deugd zijn. — De groote hinderpaal tegen de vermeerdering der appelsoorten is echter gelegen in de groote zwarigheid, waarmede derzelver overplanting van Europa naar Indie gepaard gaat. Een appelboom, die van Liverpool naar Indie overgebragt werd, en die van eene geheele rijke bezending de eenig overgeblevene was, kostte, voor hij te Mussoeree geplant werd, niet minder dan 70 pond sterling of 840 gulden. Nederlandsch Courant.

Beursprys der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, den 4den November

	laagste koers.	hoogste koers.	koers Aanm.		laagste koers.	hoogste koers.	koers Aanm.
NEDERLAND. pCt.				pCt.			
Werk. Schuld 2½	55 5/16	55 7/16	55 7/16	Dito 1832 . . . 5	106½	105¼	
dito dito 5	101 9/16	101 11/16		Certdito 1832 5	97½	97⅝	
Uitgestel. dito.				Obl. te Lond. 5	—		
Kasbill. dito.	24 13/16	24 7/8	24 7/8	Cert. te Hamb. 5			
Amort. Synd. 4	95 3/16	95¼		Ins. in Assig 6	68½	68⅝	
Dito dito. 3½	79¾			Certific. dito. 6	69⅜	69½	
Schatkistbill. 4				POLEN, A. L. fl. 300	124		
Hand.-Maats. 4½	120¾	121⅝	121⅝	Aand. L. fl. 500			
Nieuwe Dito. 4½				PRUISSEN.			
FRANKRIJK.				Dito dito R. 50.	105¾		
Ins. Grootb. 3				Neg. L. 1830. 4			
ENGELAND.				OOSTENRIJK.			
Dito p. 12 Aug. 3				Aand. L. f 100.			
SPANJE.				Dito dito 250. 4			
Sp. bij Ardoin. 5	50 1/16	50 2/16	50⅛	Métalliek. . . . 5	99		
Dito onbep. st.	49	49¼		Ditto L. gen. . . 5			
Passive.	14⅜	15	14¾	Ditto. 2½			
Deferred. . . .	24½	25		Obl. Golt & C. 5			
Per. R. E. Aans. 5				Ditto. 4	92⅝		
Dito f 1000. 3				Cert. Stadsb. 2½			
Fransche Uitg.	17 5/8	17⅜	17 3/16	Ween. B. act. 3			
Engelsch. Uitg.	16⅝	16⅝		N. Ween. Aand.			
PORTUGAL.				DENEMARKEN.			
Obl. te Lond. 3	58½			Leen. te Lond. 3			
NAPELS.				BRAZILIEN.			
Cert. Five & C. 5				Dito Botsch. 5	86⅝		
RUSSLAND.				Russ. Fa. Aand.			
OBL. Hope 1815 5	104½	104⅝		500 Fr. f			

OPENBARE VERKOOPING

VAN

TIENDEN,

ONDER

BOEKEL.

W. HUYSMANS, openbaar Notaris, residerende te *Eindhoven*, provincie *Noord-Braband*, zal, als daartoe Regterlijk benoemd, ten overstaan van den Heere Vrederegter in het Kanton *Eindhoven*, ten verzoeke van de meerderjarige en minderjarige Erfgenamen van wijlen den Hoog-Edelen Geboren Heere Grave MAXIMILIAAN HENDRIK LAURENS DE HOEN, in het openbaar Verkoopen:

TWEE DERDE GEDEELTE VAN DEN GROOTE KOORNTIENDE, gelegen, wordende onder den Dorpe van *Boekel*, Kanton *Gemert*, Arrondissement *Eindhoven*, Provincie *Noord-Braband*, waarvan het *een derde gedeelte* toebehoort aan den Heer J. J. A. VAN WIJBRIGEN.

Bedragende de zuivere opbrengst van de gehele Tienden gemiddeld over de 10 laatste jaren genomen jaarlijks f 2207,90.

De Verkooping zal plaats hebben te *Eindhoven*, in het Raadhuis *de Gouden Kon*, bewoond wordende door de Weduwe JAN FRANCIS VAN DER VANDEN, op Dingsdag den 1 December 1835, provisioneel, en 14 dagen daarna, dus op Dingsdag den 15den December 1835, precies, telkens om 5 ure 's namiddags.

Nadere informatien te bekomen ten kantore van genoemden Notaris te Eindhoven.

Zegt het Voort.

VOOR HET RIJK.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, ENZ.

HOUTVERKOOPING.

De Agent van het Domein te *Breda* zal, op Maandag den 30sten November 1835, 's morgens om 10 ure, ten huize en herberge van JAN VAN ALPHEN, in *den Zandberg*, buiten de Ginneken-poort onder *Teteringen*, ten overstaan van den Heer Burgemeester der Gemeente van *Teteringen*, publiek Verkoopen:

5	Karulen	dorre en omgewaaide EIKEN BOOMSTAMMEN, liggende op den Houtwerf in het Liesbosch.
4	»	gewaterde MASTSPARREN aldaar.
2	»	dorre en omgewaaide EIKEN en MASTEN BOOMSTAMMEN, liggende op den Houtwerf in het Mastbosch.
50	»	MASTEN SPARREN en DUNZEL, gehakt liggende in differente Perken van het Mastbosch.
2	»	droogé EIKEN en andere MUTSAARD, op den Houtwerf aldaar.
1	Kavel	dorre BOOMEN, in het Park *het Valkenberg* te *Breda*; en
3	Karulen	gehakt liggende SCHAARHOUT, op *het Speelhuis* onder *Teteringen*.

De kondition van Verkoop, liggen ter lezing ten kantore van den Agent, terwijl bij de Plantaadjemeesters nadere informatien en aanwijsing, mitsgaders de Notitien te bekomen zijn.

Breda, den 16. November 1835.

De Agent voornoemd,

M. SMEETS.

*** Bij den Boekhandelaar W. VAN BOEKEREN, te *Groningen*, is uitgegeven, en bij BROESE & COMP., te *Breda*, verkrijgbaar:

ALGEMEENE GRONDBEGINSELEN der AARDRIJKSKUNDE, door *D. A. Schroeder Steinmetz*, Phil. Theor. Mag., Lit. Hum. et Jur. Utr. Doctor, Praeceptor aan de Latijnsche Scholen te Groningen, I deel in 8vo. Prijs f 2,90.

Dit voor het verkrijgen eener grondige kennis der geographie uitmuntend geschikt en belangrijk werk is in de volgende Hoofd- en voornaame Onderdeelen verdeeld.

Eerste Gedeelte: De aarde beschouwd als wereldligchaam en in de gevolgen harer betrekking tot andere wereldligchamen. *a.* Beschrijving van den hemel en van het zonnestelsel. *b.* Van de aarde in het bijzonder.

Tweede Gedeelte: De aarde beschouwd in de algemeene eigenschappen van hare natuurlijke gesteldheid. *a.* Natuurlijke gesteldheid der aarde in het algemeen. *b.* Van het land: de vlakten en bergen. *c.* Van het water: de zee en landwateren. *d.* Van den Dampkring. *e.* Voortbrengselen: plantenrijk; dierenrijk; delfstoffen. *f.* De mensch.

Derde Gedeelte: De aarde beschouwd in de natuurlijke verhouding van de bijzondere gedeelten harer oppervlakte. *a.* Van de zeeën. *b.* Van het land, of de vijf werelddeelen; ieder beschouwd met betrekking hunner grenzen grootte en verdere algemeene verhoudingen; eilanden; gebergten; vlakten; rivieren; luchtgesteldheid; Voortbrengselen; inwoners.

Vierde Gedeelte: De aarde beschouwd in de bijzondere gesteldheid, welke zij ten gevolge van de willekeurige bepalingen en door de werkzame handen der menschen verkregen heeft, bevattende de beschrijving der onderscheiden staten van Europa en der andere werelddeelen.

*** Bij J. M. E. MEIJER, Boekhandelaar te *Amsterdam*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

I. A. VON TROMLITZ, *het Offer*, een Historisch-Romantisch Tafereel uit de 16de Eeuw, met fraai gegraveerden titel en vignet, 2 deelen kompleet. . . . . f 5,80.

II. M. RAYMOND, TRADEUS de Herrezene, met gegraveerden titel en vignet, 1ste deel. . . . . f 3,60.

Het 2de of laatste deel is ter perse en volgt binnen kort.

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

zijn voorhanden de volgende KAARTEN:

I.	Cartes d'Espagne et de Portugal, en 6 feuilles. Paris 1823, par *Brion*, Ingénieur Géographe	f 2,50.
II.	Carte d'Espagne et de Portugal et des Royaumes et Principautés par *Tardieu* 1833, avec 10 plans	» 2,—
III.	Cartes itinéraires d'Espagne et de Portugal d'après *Lopez* et *Tapino*, Paris 1835	» 2,50.
IV.	Karten von Europa, Asien, Africa, America und Australien, Angeb. 1828, 5 karten jeder à	» 1,—
V.	Karte von Frankrijk	» 1,—
VI.	Carte de la Turquie d'Europe, 1828	» 1,—
VII.	Carte de l'Allemagne, par *Hocquart*, 1833	» 1,—
VIII.	Karte des Europaischen Russlands, 1828	» 1,—
IX.	Karte von Grossbrittanien und Ireland	» 1,—
X.	Karte von Italien, 1830	» 1,—
XI.	Carte générale de la Suisse	» 1,—
XII.	Carte de Suede et Norwege	» 1,—
XIII.	Karte vom Königreich Baiern	» 1,—
XIV.	Dania Regnum	» 1,—
XV.	Postkaart van het Koningrijk der Nederlanden	» 1,—
XVI.	Duitschland door *Lapie*	» —,80
XVII.	l'Espagne et le Portugal par *Lapie*	» —,80
XVIII.	Das Europaische Russland	» —,80.
XIX.	Europa, Asien, Africa, America, 4 karten van *Weiland*, jedere karte	» —,80.
XX.	Différentes Kaarten door *Lapie*, voor de Scholen, ieder à	» —,40.